

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η Διεθνής Αμνηστία καλεί τις κυβερνήσεις στην Ευρώπη:

- Να σταματήσουν άμεσα τις εξαναγκαστικές εξώσεις και να διασφαλίσουν ότι οι εξώσεις που γίνονται είναι σύμφωνες με τους διεθνείς και εθνικούς κανόνες.
- Να θεσπίσουν νόμους και να εφαρμόσουν μια σαφή απαγόρευση κατά των εξαναγκαστικών εξώσεων. Επιπλέον, να υιοθετήσουν εθνικές κατευθυντήριες γραμμές για τις εξώσεις, οι οποίες θα πρέπει να βασίζονται στις βασικές αρχές και κατευθυντήριες γραμμές για εξώσεις και μετακινήσεις που βασίζονται στην ανάπτυξη και οι οποίες θα συμμορφώνονται με το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα ελάχιστο επίπεδο ασφάλειας μη-μετακίνησης για όλους τους ανθρώπους που τώρα στερούνται ανάλογης προστασίας, συμπεριλαμβανομένης και της εκπόνησης ενός σχεδίου για την νομιμοποίηση ή την αναβάθμιση οικισμών, σε συνεννόηση με τις κοινότητες που επηρεάζονται. Ένα τέτοιο σχέδιο θα πρέπει να προσδιορίζει μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και στέγασης και να επιτρέπει στους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, όπως το καθαρό νερό, η υγιεινή, η εκπαίδευση και οι υπηρεσίες υγείας.
- Κάθε εναλλακτική στέγαση που παρέχεται στους ανθρώπους θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τα διεθνή πρότυπα.
- Οι δυνατότητες επανεγκατάστασης θα πρέπει να συμφωνούν με τα διεθνή πρότυπα, με στόχο να μειωθούν οι φυλετικοί διαχωρισμοί στη στέγαση και θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν πρόσβαση σε κοινωνική στέγαση και άλλα προγράμματα στέγασης.

Η Διεθνής Αμνηστία καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ):

- Να ζητήσει από τα κράτη μέλη της ΕΕ να σταματήσουν τις εξαναγκαστικές εξώσεις.
- Να θεσπίσει εγγυήσεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ δεν συμβάλει ή οδηγεί σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως οι εξαναγκαστικές εξώσεις. Η χρηματοδότηση για προγράμματα στέγασης δεν θα πρέπει να στηρίζει διακρίσεις ή διαχωρισμούς.
- Να προωθήσει και να τηρήσει τις βασικές αρχές και κατευθυντήριες γραμμές για τις εξώσεις και μετακινήσεις που βασίζονται στην ανάπτυξη και σε άλλα διεθνή και εθνικά πρότυπα για επαρκή στέγαση.

WWW.DEMANDDIGNITY.ORG

Η Διεθνής Αμνηστία είναι ένα παγκόσμιο κίνημα 2,8 εκατομμυρίων υποστηρικτών, μελών και ακτιβιστών σε περισσότερες από 150 χώρες που συμμετέχουν σε σειρά συντονισμένων ενεργειών για να τερματίσουν σοβαρές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Όραμα μας είναι κάθε άνθρωπος να απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και άλλα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Είμαστε ανεξάρτητοι από κάθε κυβέρνηση, πολιτική ιδεολογία, οικονομικό συμφέρον και χρηματοδοτούμαστε κυρίως από τα μέλη μας και από δημόσιες δωρεές.

Απρίλης 2010
Index: EUR 01/005/2010

Amnesty International
International Secretariat
Peter Benenson House
1 Easton Street
London WC1X 0DW
United Kingdom

www.amnesty.org

ΠΡΟΤΕΡΑΙΑ ((((ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ ΑΕΙΟΠΡΕΠΕΙΑ))) ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ

ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ

ΤΙΣ ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΞΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η ΣΤΕΓΑΣΗ ΕΙΝΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ

AMNESTY
INTERNATIONAL

Οι εξαναγκαστικές εξώσεις είναι απάνθρωπες, εξευτελιστικές και παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο. Στην Ευρώπη, συμβαίνουν πολύ συχνά και επηρεάζουν εκείνους που είναι λιγότερο ικανοί να αντιδράσουν. Οι Ρομά είναι ένας εύκολος στόχος καθώς είναι φτωχοί, κοινωνικά αποκλεισμένοι και αντιμετωπίζονται εχθρικά από τον υπόλοιπο πληθυσμό. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο οι κυβερνήσεις τους εξαναγκάζουν σε εξώσεις και δείχνουν ελάχιστο σεβασμό για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι καιρός να τερματιστεί αυτή η αδικία.

Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, βιαίως, εκβάλλουν χιλιάδες ανθρώπους από τα σπίτια τους. Αψηφούν τις υποχρεώσεις τους κάτω από το διεθνές δίκαιο και διαπράττουν παραβιάσεις κατά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι περισσότεροι από αυτούς στους οποίους πραγματοποιούν εξώσεις, είναι άνθρωποι που ζουν στην ανέχεια ή στο περιθώριο της κοινωνίας. Γίνονται διακρίσεις εις βάρος τους και μερικές φορές τους συμπεριφέρονται σαν να είναι εγκληματίες. Πολλοί ζουν με το φόβο της εξώσης από τα σπίτια τους.

Οι επιπτώσεις είναι καταστροφικές. Οι εξαναγκαστικές εξώσεις συχνά οδηγούν στην απώλεια προσωπικής περιουσίας, κοινωνικού περίγυρου, της πρόσβασης στη δουλειά και σε υπηρεσίες όπως το σχολείο και περίθαλψη. Οι άνθρωποι γίνονται άστεγοι ή καταλήγουν να διαβιώνουν σε χειρότερες συνθήκες απ'ότι προηγουμένως.

Στην Ευρώπη, οι Ρομά συχνά στοχοποιούνται για εξαναγκαστικές εξώσεις. Τα τελευταία χρόνια, η Διεθνή Αμνηστία μαζί με τοπικές ΜΚΟ, έχει καταγράψει περιπτώσεις εξαναγκαστικών εξώσεων σε κοινότητες των Ρομά, σε Βουλγαρία, Ελλάδα, Ιταλία, Ρουμανία και Σερβία.

Οι Ρομά είναι μία από τις μεγαλύτερες εθνικές μειονότητες σε όλη την Ευρώπη. Σχεδόν το 80 τοις εκατό του Ευρωπαϊκού πληθυσμού των Ρομά, περίπου 10 εκατομμύρια άνθρωποι, ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε χώρες υποψήφιας προς ένταξη.

Σε όλη την περιοχή, στις κοινότητες των Ρομά, συχνά, αρνούνται ισότιμη πρόσβαση σε επαρκή στέγαση, μόρφωση, υγεία, νερό και εγκαταστάσεις υγιεινής. Αυτή η ευρεία διάκριση τους καθιστά εύκολο στόχο για εξαναγκαστικές εξώσεις. Οι διακρίσεις στην αγορά εργασίας, δυσκολεύει γι'αυτούς την ενοικίαση σπιτιών. Ο επιτυχής αποκλεισμός τους από την πρόσβαση σε προγράμματα κοινωνικής στέγασης, δεν τους αφήνει άλλη επιλογή από το να αναζητούν στέγη όπου μπορούν να βρουν, - συχνά σε άτυπους οικισμούς. Δίχως την ασφάλεια της ιδιοκτησίας είναι ευάλωτοι σε εξαναγκαστικές εξώσεις και άλλες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στις περισσότερες περιπτώσεις εξαναγκαστικών εξώσεων, οι αρχές δεν κάνουν προσπάθεια να προσφέρουν στους Ρομά κατοίκους εναλλακτική στέγαση και πολλοί εξακολουθούν να διαμένουν σε προσωρινή και πρόχειρη διαμονή για χρόνια μετά την εξώση. Πολλοί πιθανότατα θα οδηγηθούν σε εξώση ξανά και ξανά. Με ακόμα λιγότερες ευκαιρίες για εύρεση μόνιμης απασχόλησης και σχηματισμού σταθερών κοινωνικών διασυνδέσεων, κινδυνεύουν να γίνουν φτωχότεροι και να περιθωριοποιηθούν περαιτέρω.

Οι κοινότητες Ρομά σε όλη την περιοχή προσπαθούν να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Οι κυβερνήσεις στην Ευρώπη ενήργησαν και συνεχίζουν να ενεργούν παραβιάζοντας τα περιφερειακά και διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Διεθνές Συμφώνου για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτισμικά Δικαιώματα. Αυτή η αδικία πρέπει να σταματήσει.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΞΩΣΕΙΣ

Οι εξαναγκαστικές εξώσεις είναι η απομάκρυνση ανθρώπων από τα σπίτια τους ή τη γη που καταλαμβάνουν, χωρίς την θέληση τους, χωρίς νομική προστασία και άλλες διασφαλίσεις.

Οι εξώσεις δεν θα έπρεπε να πραγματοποιούνται ωστόσο όλες οι άλλες πραγματοποιήσιμες εναλλακτικές έχουν διερευνηθεί, έχει προηγηθεί ειλικρινής διαβούλευση με τις κοινότητες που επηρεάζονται και έχουν ακολουθηθεί οι κατάλληλες διαδικαστικές προφυλάξεις. Πιο συγκεκριμένα, πρέπει να υπάρχει επαρκής και αιτιολογημένη πληροφόρηση των ανθρώπων που επηρεάζονται πριν από οποιαδήποτε έξωση και κανείς δεν θα πρέπει να καθίσταται άστεγος ή ευάλωτος σε άλλες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως συνέπεια της εξώσης. Όπου οι επηρεαζόμενοι δεν είναι σε θέση να παράσχουν στους εαυτούς τους στέγαση, η κυβέρνηση πρέπει να διασφαλίσει ότι επαρκής εναλλακτική στέγαση, αποκατάσταση ή πρόσβαση σε εύφορη περιοχή είναι διαθέσιμη.

Δεν αποτελούν όλες οι εξώσεις εξαναγκαστικές εξώσεις, εάν οι κατάλληλες δικλείδες ακολουθηθούν, μια έννομη έξωση που περιλαμβάνει χρήση δύναμης δεν παραβιάζει την απαγόρευση στις εξαναγκαστικές εξώσεις.

Πάνω: Ρομά που εξαναγκάστηκαν σε έξωση από τα σπίτια τους το 2004, ζουν τώρα σε μεταλλικές καμπίνες δίπλα σε εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων. Miercurea Ciuc/Czikszereda, Ρουμανία, 17 Ιανουαρίου 2009.

Εξώφυλλο: Ρομά στα περίχωρα της Miercurea Ciuc/Czikszereda, Ρουμανία, 18 Ιανουαρίου 2009. © Amnesty International

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Οικογένεια Ρομά βρήκε αυτό το προσωρινό καταφύγιο αφότου το σπίτι τους κατεδαφίστηκε, Gorno Ezerono, Βουλγαρία, 10 Σεπτεμβρίου 2009.

© Daniela Mihaylova/EOA

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΠΟΥΘΕΝΑ ΝΑ ΠΑΝΕ

Τουλάχιστον 200 Ρομά, συμπεριλαμβανομένου παιδιών και ηλικιωμένων, έμειναν άστεγοι όταν τοπικές αρχές τους έκαναν εξαναγκαστική έξωση και κατεδάφισαν τα σπίτια τους στους οικισμούς Gorno Ezerono και Meden Rudnik στην πόλη Μπουργκάς στη Μαύρη Θάλασσα το Σεπτέμβριο του 2009, σύμφωνα με την ΜΚΟ Πρωτοβουλία για Ίσες Ευκαιρίες και την Βουλγαρική Επιτροπή του Ελσίνκι.

Οι οικισμοί Gorno Ezerono και Meden Rudnik ήταν και οι δύο πρόχειροι που έχουν υπάρξει για παραπάνω από 50 χρόνια. Οι Βουλγαρικές αρχές τους είχαν παράσχει υπηρεσίες όπως υπηρεσίες υγιεινής, νερό και ηλεκτρισμό. Περίπου 84 νοικοκυριά Ρομά έλαβαν τις πρώτες εντολές έξωσης το 2007, βασιζόμενες σε νομοθεσίες που επιτρέπουν την κατεδάφιση σπιτιών που δεν έχουν ανεγερθεί με τις κατάλληλες άδειες. Οι αρχές δεν προχώρησαν σε εποικοδομητική διαβούλευση με τις δύο κοινότητες. Ορισμένοι από τους κατοίκους έκαναν έφεση κατά των εξώσεων αλλά χωρίς επιτυχία. Οι νόμοι της Βουλγαρίας δεν προβλέπουν παροχή αποζημίωσης σε τέτοιες περιπτώσεις και οι αρχές δεν παρείχαν καμία νομική βοήθεια στους κατοίκους.

Στις 8 Σεπτεμβρίου του 2009, οι αρχές προχώρησαν σε έξωση 27 οικογενειών στο Gorno Ezerono και κατεδάφισαν τα σπίτια τους. Δεκαπέντε άλλα σπίτια κατεδαφίστηκαν στο Gorno τις επόμενες μέρες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ίδιοι οι κάτοικοι διέλυσαν τα σπίτια τους για να πάρουν κάποια από τα υλικά κατασκευής. Στις 24 Σεπτεμβρίου, οι αρχές έκαναν εξαναγκαστική έξωση σε δεκαπέντε νοικοκυριά στο Meden Rudnik και κατεδάφισαν τα σπίτια τους. Και στις δύο περιπτώσεις η αστυνομία επέβλεπε τις εξώσεις. Στο Gorno Ezerono αστυνομικοί, σύμφωνα με αναφορές, έδωξαν με κλωτσιές και σύρανε κατοίκους μακριά.

Οι αρχές δεν προσέφεραν εναλλακτική στέγαση σε κανέναν από αυτούς που εξαναγκάστηκαν σε έξωση ή απειλήθηκαν πως θα υποστούν και κανέναν από τους κατοίκους δεν έλαβε επανόρθωση ή αποζημίωση. Πολλοί από αυτούς που εκδιώχθηκαν από τα σπίτια τους τον Σεπτέμβρη μετακόμισαν σε συγγενείς στην ίδια περιοχή. Πολλοί από αυτούς παραμένουν απροστάτευτοι από μελλοντικές εξώσεις, κακομεταχείριση ή άλλες απειλές.

ΕΛΛΑΔΑ

Η εξαναγκαστική έξωση Ρομά κατοίκων στο Βοτανικό, Ελλάδα, 1 Ιουνίου 2007.

© Greek Helsinki Monitor

ΠΙΕΣΤΗΚΑΝ ΝΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΠΟ ΣΕ ΤΟΠΟ

Τον Ιούνιο του 2007, περισσότερες από 100 οικογένειες Ρομά που ζούσαν στην οδό Αγίου Πολύκαρπου στην περιοχή του Βοτανικού, κοντά στο κέντρο της Αθήνας, εκδιώχθηκαν βίαια από την περιοχή που ζούσαν για 10 χρόνια, σύμφωνα με την τοπική μη κυβερνητική οργάνωση Ελληνικό Παρατηρητήριο Συμφωνιών Ελσίνκι. Αυτή δεν ήταν η τελευταία φορά που έγινε έξωση από τα σπίτια τους στις οικογένειες αυτές.

Χωρίς να έχει προσφερθεί εναλλακτική στέγαση από τις αρχές, οι οικογένειες μετακινήθηκαν σε ένα εγκαταλελειμμένο εργοστάσιο στην Ιερά Οδό. Από εκεί εκδιώχθηκαν βίαια από την αστυνομία μερικές μέρες αργότερα. Ξανά οι αρχές δεν έκαναν καμία προσπάθεια να τους παράσχουν επαρκή εναλλακτική στέγη.

Μερικούς μήνες αργότερα, εκδιώχθηκαν με βία για τρίτη φορά, μετά τη μετακίνησή τους σε οικόπεδο ιδιοκτησίας ιδιωτικής εταιρίας στο Αιγάλεω, στην Αθήνα. Αυτή τη φορά η έξωση αποφασίστηκε από το Ειρηνοδικείο Αθηνών. Τον Ιανουάριο του 2008, μετακόμισαν ξανά σε ένα αφύλακτο κοντινό οικόπεδο. Οι οικογένειες καταθέτουν ότι επισκέφθηκαν και παρενοχλήθηκαν από την αστυνομία λίγο αργότερα. Δέχτηκαν εντολή να μετακινηθούν ξανά.

Στις οικογένειες έγινε έξωση τέσσερις φορές, χωρίς να τους έχει προταθεί ή προσφερθεί εναλλακτική στέγαση. Δεκαέξι μέλη της κοινότητας έχουν προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αναζητώντας δικαιοσύνη.

Αυτή είναι μόνο μια περίπτωση μιας κοινότητας Ρομά. Οι τοπικές αρχές στην Ελλάδα έχουν κάνει εξώσεις με χρήση βίας σε ένα μεγάλο αριθμό οικογενειών Ρομά την τελευταία δεκαετία, συνεχίζοντας να αγνοούν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τη διεθνή νομοθεσία.

ΜΑΘΕ ΤΑ ΔΙΚΑ

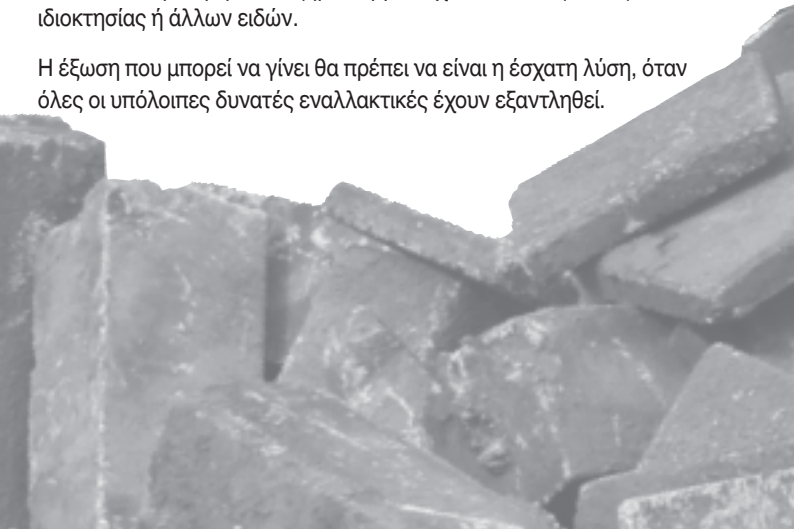
Έχεις το δικαίωμα προστασίας από βίαιες εκδιώσεις είτε νοικιάζεις, έχεις ιδιόκτητο, διαμένεις ή εκμισθώνεις το σπίτι ή τη γη στην οποία είναι χτισμένο.

Η κυβέρνηση- όπως πολλές άλλες στον κόσμο- έχει δεσμευτεί για την προστασία του δικαιώματος της επαρκούς στέγασης, το δικαίωμα της ιδιωτικότητας και άλλα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτό σημαίνει ότι είναι υποχρεωμένη να μην σε εκδιώξει βίαια από το σπίτι σου.

Η κυβέρνησή σου δεν πρέπει να σου κάνει έξωση πριν ολοκληρώσει έναν αριθμό απαραίτητων ενεργειών, όπως:

- Να σου δώσει προηγούμενη επαρκή ενημέρωση – γραπτή - για την ημερομηνία της έξωσης.
- Να σου δώσει πληροφορίες για τις προτιθέμενες εξώσεις και τον σκοπό που η γη ή το σπίτι θα χρησιμοποιηθεί, εάν πρόκειται να σου γίνει έξωση.
- Να σου προσφέρει την ευκαιρία να εφεσιβάλεις την απόφαση της έξωσης, συμπεριλαμβανομένου του να σου παρέχει πληροφορίες για νομικές υπηρεσίες και βοήθεια, αν χρειαστεί να αναζητήσεις δικαστική ικανοποίηση.
- Να διασφαλίσει ότι δεν θα μείνεις άστεγος, εάν δεν αντέχεις οικονομικά να ζήσεις σε ένα άλλο μέρος.
- Να σε εμπλέξει στη διαδικασία από την αρχή ως το τέλος. Η κυβέρνησή σου θα πρέπει να σε εμπλέξει σε μια ανοιχτή διαδικασία διαβούλευσης, όπου σου παρέχεται όλη η σχετική πληροφορία, συμπεριλαμβανομένου δυνατότητας μετεγκατάστασης και να σου δώσει τη δυνατότητα έκφρασης της άποψης σου για τις προτεινόμενες επιλογές καθώς και να σου προτείνει εναλλακτικές λύσεις.
- Να διασφαλίσει ότι εφόσον μετακινηθείς, είσαι προστατευμένος από βίαιες εξώσεις και έχεις πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές, όπως νερό, ενέργεια για μαγείρεμα, θέρμανση και φωτισμό και αποχέτευση. Η στέγασή σου θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις οικονομικές σου δυνατότητες, να σε προστατεύει από τον καιρό και να σου παρέχει φυσική ασφάλεια. Η τοποθεσία πρέπει να σου επιτρέπει πρόσβαση στην εργασία, το σχολείο, υπηρεσίες υγείας, και άλλες υπηρεσίες και δεν επιτρέπεται να βρίσκεσαι μέσα ή κοντά σε εστίες μόλυνσης.
- Να σου προσφέρει αποζημίωση για τυχόν απώλειες, όπως απώλεια ιδιοκτησίας ή άλλων ειδών.

Η έξωση που μπορεί να γίνει θα πρέπει να είναι η έσχατη λύση, όταν όλες οι υπόλοιπες δυνατές εναλλακτικές έχουν εξαντληθεί.

ΑΙΩΜΑΤΑ ΣΟΥ

Κατά τη διάρκεια των εξώσεων, πρέπει:

- Να σου παρέχεται εύλογος χρόνος να μετακινήσεις τα υπάρχοντά σου και να διασώσεις κτίσματα και άλλα υλικά από το σπίτι σου, εάν το επιθυμείς.
- Να σου παρέχει πληροφορίες για νομικές υπηρεσίες και βοήθεια, αν χρειαστεί να αναζητήσεις αποζημίωση από δικαστήριο.
- Να είσαι ενήμερος ότι υπάρχουν κανόνες για τη διεξαγωγή της έξωσης, οι οποίοι πρέπει να τηρούνται από την αστυνομία και τους υπόλοιπους υπαλλήλους. Για παράδειγμα, οι εξώσεις δεν πρέπει να διεξάγονται με άσχημο καιρό, κατά τη διάρκεια γιορτών ή θρησκευτικών αργιών, πριν από εκλογές και πριν ή κατά τη διάρκεια σχολικών εξετάσεων.
- Να γνωρίζεις ότι οι κυβερνητικοί υπάλληλοι πρέπει να είναι παρόντες κατά τη διάρκεια της έξωσης, θα πρέπει να είναι ξεκάθαρα αναγνωρίσιμοι και να παρουσιάσουν την επίσημη εντολή για την πράξη της έξωσης.
- Να είσαι ενήμερος ότι η κατεδάφιση του σπιτιού σου δεν θα πρέπει να γίνει πριν μετακινηθείς σε επαρκή εναλλακτική στέγαση.

Επαρκής εναλλακτική στέγαση:

Η πολιτεία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι κανείς δεν θα μείνει άστεγος εξαιτίας της έξωσης. Εάν δεν αντέχεις οικονομικά ή δεν σου προσφερθεί εναλλακτική στέγη για τον εαυτό σου και την οικογένειά σου, οι αρχές θα πρέπει να σου παρέχουν επαρκή εναλλακτική στέγαση, ανεξαρτήτως αν είσαι άντρας ή γυναίκα, επικεφαλής της οικογένειας.

ΙΤΑΛΙΑ

Ρουμάνοι Ρομά στον καταυλισμό Via Contocelle, Ρώμη, Σεπτέμβριος 2009.

© Amnesty International

ΟΧΙ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, ΟΧΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΟΧΙ ΛΟΓΟΣ

Για όλη την προηγούμενη δεκαετία, οι κοινότητες των Ρομά και Σίντι υφίστανται τακτικά εξαναγκαστικές εξώσεις από τις ιταλικές αρχές. Ωστόσο, από το 2007, οι εξώσεις έχουν γίνει συχνότερες από ποτέ.

Οι καταυλισμοί των Ρομά στην Ιταλία, εμπίπτουν σε τρεις κατηγορίες. Ορισμένοι οικισμοί είναι «εγκεκριμένοι» και στηρίζονται από τις τοπικές αρχές. Κάποιοι είναι «ανεκτοί» και λαμβάνουν κάποια υποστήριξη από τα δημοτικά συμβούλια/δήμους. Και μερικοί - η συντριπτική πλειοψηφία - θεωρούνται «παράτυποι». Οι κάτοικοι των «παράτυπων» οικισμών ζουν σε καλύβες που έχουν κατασκευαστεί πρόχειρα και έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε βασικά αγαθά όπως καθαρό πόσιμο νερό και σε αποχέτευση. Εκείνοι είναι επιπλέον και οι πλέον ευάλωτοι στις εξαναγκαστικές εξώσεις.

Όταν οι εξαναγκαστικές εξώσεις λαμβάνουν χώρα, συνήθως εκτελούνται με σύντομη ειδοποίηση και χωρίς καμία προηγούμενη διαβούλευση με τις κοινότητες. Οι αρχές δεν ενημερώνουν τους κατοίκους σχετικά με εναλλακτικές λύσεις αντί της έξωσης και δεν τους προσφέρουν επαρκή εναλλακτική διαμονή. Πολλοί υφίστανται έξωση πριν τους δοθεί η δυνατότητα ή ο χρόνος να την αμφισβητήσουν. Η πλειοψηφία είναι αναγκασμένοι να βρουν καταφύγιο σε αυθαίρετους χώρους όπου είναι πιθανό να εκδιωχθούν εκ νέου.

Ένα νέο σχέδιο απειλεί τώρα να κάνει αυτή την ήδη τραγική κατάσταση ακόμη χειρότερη. Τον Μάιο του 2008, βάσει προεδρικού διατάγματος, κυρήσεται «έκτακτη κατάσταση νομάδων», παρέχονται ειδικές εξουσίες στους Νομάρχες (μόνιμοι αντιπρόσωποι της εθνικής κυβέρνησης σε μια συγκεκριμένη περιοχή), στη Λομβαρδία, Καμπανία και το Λάτιο, και στη συνέχεια στο Πιεμόντε και Βένετο. Το «σχέδιο Νομάδων» στη Ρώμη είναι το πρώτο σχέδιο που καταρτίστηκε και στηρίζεται στις ειδικές εξουσίες. Ανοίγει το δρόμο για την εξαναγκαστική έξωση χιλιάδων Ρομά από οικισμούς όλων των τύπων στην πρωτεύουσα. Το σχέδιο, το οποίο αναπτύχθηκε χωρίς ουσιαστική διαβούλευση με τους Ρομά και με ελάχιστη πρόνοια για τα δικαιώματά τους, προνοεί για την επανεγκατάσταση των κοινοτήτων Ρομά σε νέους ή επεκταμένους καταυλισμούς που βρίσκονται στα περίχωρα της πόλης. Αυτοί οι καταυλισμοί θα συνεχίσουν τον φαύλο κύκλο των Ρομά που ζουν σε φτωχές και απομονωμένες συνθήκες και θα διαταράξει τη ζωή των κοινοτήτων. Ακόμη πιο ανησυχητικά, επίσημες εκτιμήσεις προβλέπουν ότι τουλάχιστον 1.200 άνθρωποι, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι αλλοδαποί, θα μείνουν εκτός της διαδικασίας επανεγκατάστασης. Οι πραγματικοί αριθμοί είναι πιθανόν να είναι ακόμα μεγαλύτεροι.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Ρομά που τους κάνανε εξώση από το κέντρο της Miercurea Ciuc/Czikszereda, Ρουμανία, το 2004 και τώρα ζουν δίπλα σε εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων στα περίχωρα της πόλης, 18 Ιανουαρίου 2009.

ΠΑΡΑΤΗΜΕΝΟΙ ΔΙΠΛΑ ΣΕ ΕΝΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ

Τον Ιούνιο του 2004, περίπου 100 Ρομά, συμπεριλαμβανομένων και οικογενειών με μικρά παιδιά, εκδιώχθηκαν διά της βίας από τις δημοτικές αρχές από ένα ετοιμόρροπο κτίριο που βρίσκεται στην οδό Pictor Nagy Imre στο κέντρο της Miercurea Ciuc στην κεντρική Ρουμανία. Ορισμένοι από αυτούς μετακινήθηκαν προς τα περίχωρα της πόλης, δίπλα σε ένα εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων. Για περισσότερα από πέντε χρόνια, περίπου 75 Ρομά ζουν σε οκτώ καμπίνες κατασκευασμένες από μέταλλο που παρέχονται από τις αρχές, καθώς και σε 14 παράγκες που έφτιαξαν οι ίδιοι, σε μια περιοχή που κρίνεται ακατάλληλη για ανθρώπινη κατοίκηση.

Το 2001, οι αρχές δήλωσαν στους κατοίκους του κτιρίου της οδού Pictor Nagy Imre ότι έπρεπε να μετακινηθούν για την ασφάλειά τους. Αλλά δεν υπήρξε πραγματική διαβούλευση με την κοινότητα, οι κάτοικοι δεν είχαν ενημερωθεί επαρκώς σχετικά με την κατάσταση ενώ επιπλέον δεν τους δόθηκε η ευκαιρία να προτείνουν εναλλακτικές λύσεις. Κάποιοι κάτοικοι ισχυρίζονται ότι οι αρχές τους διαβεβαίωσαν ότι οι κατασκευασμένες από μέταλλο καμπίνες ήταν προσωρινό μέτρο και ότι θα τους διαθέτανε κατάλληλη στέγαση εν ευθέτω χρόνω.

Οι αρχές σύναψαν προσωρινά συμβόλαια για τις μεταλλικές καμπίνες μόνο με τις οικογένειες που διέμεναν νόμιμα στο κτίριο της οδού Pictor Nagy Imre. Άλλοι εξαναγκάστηκαν να χτίσουν πρόχειρες καλύβες και είναι πολύ πιθανό να εκδιωχθούν εκ νέου στο μέλλον.

Οι μεταλλικές καμπίνες είναι υπερπλήρεις και οι εγκαταστάσεις υγιεινής ανεπαρκείς. Οι καμπίνες και οι καλύβες δεν προσφέρουν επαρκή ασφάλεια από την υγρασία, τη ζέστη, τη βροχή και τον αέρα. Το χειμώνα η θερμοκρασία στη Miercurea Ciuc μπορεί να πέσει κάτω από -25°C . Αυτοί που ζουν δίπλα στη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων της πόλης πρέπει να υπομένουν μια δυσάρεστη μυρωδιά από ανθρώπινα περιττώματα. Μία πινακίδα στην περίφραξη του εργοστασίου προειδοποιεί για “τοξικό κίνδυνο”.

Παραπάνω από πέντε χρόνια μετά, και μετά από πολλές υποθέσεις που κατέληξαν στα δικαστήρια, οι κοινότητες αδυνατούν ακόμη και σήμερα να κάνουν το δικαίωμά τους, σε κατάλληλη στέγαση, πράξη.

ΣΕΡΒΙΑ

Σέρβος αστυνομικός αντιπαράθεται με Ρομά ενώ μια μπουλντόζα καταστρέφει την ετοιμόρροπη χαρτονένια παράγκα σε έναν φτωχό οικισμό κάτω από την γέφυρα του ποταμού Σάβα στο Βελιγράδι, 31 Αυγούστου 2009.

© AP/PA Photo/Srdjan Ilic

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΓΝΟΟΥΝΤΑΙ

Στις 3 Απριλίου 2009, οι σερβικές αρχές εκδίωξαν διά της βίας 250 Ρομά, συμπεριλαμβανομένων μικρών παιδιών, ηλικιωμένων και ανάπηρων ατόμων, από ένα προσωρινό κατάλυμα στο Νέο Βελιγράδι. Τμήματα του οικισμού, γνωστού ως Συγκρότημα 67, εκκενώθηκαν προκειμένου να ανοιχθεί δρόμος για τους Φοιτητικούς Αγώνες, ένα σημαντικό αθλητικό γεγονός. Για πολλούς από τους κατοίκους, οι οποίοι είχαν αρχικά εκτοπιστεί από το Κόσοβο, αυτή δεν ήταν η πρώτη φορά που απομακρύνονταν από τα σπίτια τους.

Οι αρχές προσέφεραν στις οικογένειες κοντέινερ σε άλλη περιοχή του Βελιγραδίου σαν προσωρινή στέγαση, αλλά οι κάτοικοι προσπάθησαν να βάλουν φωτιά για να αποτρέψουν τους Ρομά να μετακομίσουν. Δεν υπήρξε καμία περαιτέρω προσπάθεια για να προσφερθεί στις οικογένειες αυτές μια εναλλακτική λύση επαρκούς στέγασης. Αφού πέρασαν αρκετές νύχτες άστεγοι, 60 από αυτούς αποδέχθηκαν μια εναλλακτική λύση διαμονής στο στρατώνα Orlovsko Brdo, όπου δεν είχαν πρόσβαση σε νερό και ηλεκτρικό. Άλλοι βρήκαν προσωρινή στέγαση σε άλλα σημεία του Βελιγραδίου. Η πλειοψηφία των Ρομά, των οποίων τα σπίτια καταστράφηκαν, έμειναν στο Συγκρότημα 67, προσπαθώντας να βολευτούν σε οποιοδήποτε κατάλυμα μπορούσαν να βρουν.

Οι αρχές κατασκεύασαν στις 17 Ιουνίου ένα φράχτη γύρω από την κοινότητα για τη διάρκεια των αγώνων. Η αστυνομία και οι υπηρεσίες ιδιωτικής ασφάλειας που φύλαγαν τον φράχτη αποφάσιζαν αυθαίρετα εάν οι άνθρωποι μπορούσαν ή όχι να φύγουν από την περιοχή, αποτρέποντας τους από το να πηγαίνουν στη δουλειά και περιορίζοντας την ελευθερία κυκλοφορίας τους.

Αυτές και πολλές άλλες εξώσεις έλαβαν χώρα στο Βελιγράδι, παρά το γεγονός ότι η Σερβική κυβέρνηση, η οποία σήμερα κατέχει την Προεδρία της Δεκαετίας για την Ένταξη των Ρομά, έχει δεσμευτεί να θέσει ως προτεραιότητα την παροχή επαρκούς στέγασης στις κοινότητες των Ρομά.

«ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΖΗΣΩ ΣΕ ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ, ΟΠΟΥ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΖΗΣΕΙ».

Η Μαρία Dumitru και ο Marius Alexandru είναι 28χρονοι Ρομά Ρουμανικής καταγωγής, οι οποίοι έχουν τρία μικρά παιδιά. Από τότε που έφθασαν στην Ιταλία, δηλαδή το 2004, έχουν εκδιωχθεί βίαια από καταυλισμούς πέντε φορές, και ποτέ δεν τους προσφέρθηκε κάποιο εναλλακτικό μέρος διαμονής. Πρόσφατα, στις 11 Νοεμβρίου του 2009 εκδιώχτηκαν δια της βίας από έναν παράνομο καταυλισμό κοντά στη Via Centocelle στη Ρώμη και μετακινήθηκαν σε μια κοντινή κατάληψη.

«Ήρθαμε στην Ιταλία πριν από έξι χρόνια για να βγάλουμε κάποια χρήματα, αλλά ακόμα δεν έχουμε καταφέρει να βγάλουμε τίποτα», λέει η Μαρία Dumitru. «Πρώτα πήγαμε στον καταυλισμό Ponticelli, στη Νάπολι, αλλά μετά από λίγο η αστυνομία μας εκδιώξε. Μου είπαν ότι αν με ξαναέβλεπαν σε αυτή την περιοχή, θα έπαιρναν τα παιδιά μακριά μου και θα τα έβαζαν σε ορφανοτροφείο.»

Είχαν παρόμοιες εμπειρίες στο Caivano (Νάπολι) και σε ένα καταυλισμό κοντά στο Cristoforo Colombo (Ρώμη). «Η αστυνομία κατέστρεψε τα πάντα», λέει ο Marius Alexandru. Κατά τους πρώτους μήνες του 2008 η οικογένειά του εγκαταστάθηκε στο καταυλισμό Via Centocelle και τον Απρίλιο του ίδιου έτους εκδιώχτηκαν, αν και επέστρεψαν αμέσως. «Τώρα θα κοιμόμαστε στο δρόμο», λέει. «Τί μπορούμε να κάνουμε; ... Έχουμε βρεθεί σε επτά διαφορετικούς καταυλισμούς μέσα σε διάστημα πέντε ετών. Είναι δύσκολο, πολύ δύσκολο».

Η ζωή δεν ήταν εύκολη για αυτή την οικογένεια Ρομά. «Ο σύζυγος μου έψαχνε στα σκουπίδια για σίδηρο και χαλκό προκειμένου να τα πουλήσει και να βγάλουμε λίγα χρήματα ώστε να μπορούμε να αγοράσουμε τρόφιμα», λέει η Μαρία. «Παίρνει επίσης ρούχα από τα σκουπίδια, επειδή δεν έχουμε χρήματα για να τα αγοράσουμε από τα καταστήματα. Είναι μόνο χάρη σε εκείνον που έχουμε κάτι να φάμε. Αν δεν ήταν εκείνος, θα ζούσαμε στο δρόμο».

Πάνω: Η Μαρία Dumitru με τα παιδιά της, καταυλισμός Via Centocelle στην Ρώμη, 14 Ιανουαρίου 2010.